

РЕШЕНИЕ

№ 70

гр. Варна, 18.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Невин Р. Шакирова

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Красимир Т. Василев Въззивно гражданско дело № 20213100502778 по описа за 2021 година

Производството се развива по реда на чл. 294 от ГПК.

С Решение № 60203 от 10.11.2021 година по гр.д. № 3844/2020г. на ВКС, Трето ГО е отменено Решение от 08.09.2020г. по в.гр.д. № 1078/2020 година по описа за 2020 година на ВОС, като делото е върнато за ново разглеждане от друг състав със задължителни указания по прилагането и тълкуването на закона, както и необходимостта от извършване на нови съдопроизводствени действия.

Производството е по реда на глава XX от ГПК, въззивно е и е образувано по повод въззивна жалба на „Енерго Про Продажби“ АД срещу Решение № 283 от 20.01.2020 година, по гр.д. № 11 972/2019 година, по описа на ВРС, с което на основание чл. 124, ал. 1 от ГПК е уважена исковата претенция на Г. К. М. против „Енерго Про Продажби“ АД и е прието за установено, че той НЕ ДЪЛЖИ НА „Енерго-Про Продажби“ АД, ЕИК 103533691 сума в размер на 6635.71 лева по фактура № 0282074925 от 08.07.2019 година, съставена за обект находящ се в ***, която сума е начислена за извършена корекция за неправилно отчетена ел.енергия за период от 04.04.2018 година до 03.04.2019 година, на основание чл.124, ал.1 от ГПК, както и с което е осъдено дружеството да му заплати сумата от 974.14 лева, представляваща сторени в производството разноси, включително и за адвокатско възнаграждение, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

В жалбата са въведени оплаквания за неправилност и необоснованост на обжалваното решение, както и за постановяването му в разрез с

доказателствата по делото. Съдържа доводи за наличие на правно основание за възникване на вземането на дружеството доставчик, а именно – цена на доставено и потребено в обекта количество ел. енергия, дължима на основание чл.55 ПИКЕЕ вр. чл. 200, ал. 1 от ЗЗД. Според жалбата абонатът дължи заплащане на потребеното количество ел. енергия, различно от отчетеното на основание договорното правоотношение между страните, като вземането на „Енерго Про Продажби“ АД гр. Варна е за реално доставена и потребена електрическа енергия, количеството на което е било отчетено от СТИ, но при месечното отчитане на показанията на електромера не е било фактурирано, вследствие на нарушение осъществено от въззиваемата страна. Невъзможността за установяване на началния момент на възникване на грешката е техническа и е следствие изцяло от извършеното неправомерно вмешателство в параметризацията на СТИ, поради което и предявеният иск за осъждане на исковата сума е неоснователен и следва да се отхвърли. Моли в тази връзка решението да се отмени, и вместо него бъде постановено друго, с което предявеният иск бъде отхвърлен като неоснователен.

Отговор по делото е депозиран от страна на адв.С., като процесуален представител на Г. К. М., с които се настоява решението да бъде потвърдено.

Пред съда и двете страни поддържат заявените от тях процесуални позиции, като всяка навежда аргументи в тази насока.

След като се запозна с материалите по делото и със застъпените от страните становища, ВОС намери за установено следното:

Производството пред ВРС е образувано по повод предявен от Г. К. М., чрез адв. С., против „Енерго – Про Продажби“ АД, ЕИК 103533691, иск с правно основание чл.124, ал.1 ГПК да бъде прието за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника сумата от 6635.71 лева по фактура № 0282074925 от 08.07.2019 година, съставена за обект находящ се в ***, която сума е начислена за извършена корекция за неправилно отчетена ел.енергия за период от 04.04.2018 година до 03.04.2019 година.

Твърди се в исковата молба, че ищецът е потребител на ел. енергия за посочения адрес. При рутинна проверка в сайта на ответника установил, че му е начислена процесната сума, чиято дължимост оспорва, тъй като не е потребил начисленото количество ел. енергия. Сочи, че проверката е извършена в негово отсъствие, по който начин е ограничена възможността му да се защити. Поддържа, че СТИ следва да се поддържа в изправност от електроразпределителното дружество. Сочи, че протоколът за извършена проверка му е непротивопоставим. Има съмнение и относно точността на изчисляване на сумата. Моли се за уважаване на предявения иск по тези съображения и присъждане на сторените по делото разноски.

От материалите по делото е видно, че на 03.04.2019 година служители на „Енерго Про Продажби“ АД са извършили техническа проверка на измервателната система в обекта на ищеца, в присъствието на двама свидетели. За целта е бил съставен КП № 1901117 от 03.04.2019 година, като процесният електромер е демонтиран, подменен е с нов такъв, поставен е в

индивидуална опаковка и е предоставен за метрологична експертиза в БИМ.

Експертизата е извършена от БИМ, Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“, Регионален отдел – Русе е дала основание да се състави Констативен протокол № 1209 от 25.06.2019 година, като от него е видно, че при софтуерно четене е установена намеса в тарифната схема на електромера, конкретно - наличие на преминала енергия по тарифа 1.8.3. – 34 052 КВтч., която не се визуализира на дисплея.

По делото е приложен също така и Протокол № 15 506р-Е-36 от 08.08.2017 година „Еллаб“ /вж.л.39/, от които е видно, че преди датата на монтажа на СТИ в процесния обект, са били установени и стойностите му, както следва: Тарифа № 1 – 10611, Тарифа № 2 – 17 389, а Тарифа № 3 – е отчела нулеви показания.

Също от делото е видно, че на 04.07.2019 година “Електроразпределение Север” АД съставя Становище за начисляване на електрическа енергия и конкретизира размера на оспореното вземане. Установено е точното количество неотчетена ел. енергия след прочитане на регистър 1.8.3 и регистър – 34 052 кВтч., на стойност 6635.71 лева.

Пред ВРС е проведена СТЕ, от заключението на която и обясненията на експерта, се установява, че към датата на извършване на контролната проверка, процесният електромер е бил в срок на метрологична годност, като първоначалната му проверка е била през 2017 година. Експертите указват още, че е налице вмешателство в параметризацията на СТИ – през измервателният уред е преминало количество електроенергия отчетено в невизуализирани регистри 1.8.3, което не е отчетено във визуализираните регистри. Количеството ел. енергия, натрупано в невизуализираните регистри е доставено до обекта и съответно потребено.

При настоящото разглеждане на делото пред ВОС по делото е проведена нова СТЕ, съобразно указанията на ВКС, с участието на вещо лице софтуерен специалист, в заключението на която се установява следното: първоначалната параметризация на електромера в обекта на потребление е извършена през 2015 година от завода производител „АК Пластроник“ В.Търново. Количеството ел. енергия, натрупано в невизуализиран регистър 1.8.3 е доставено до обекта и съответно потребено. Ел. енергия, която е преминала през измервателната система на електромера е доставена до обекта – когато има включени електроуреди в ел. инсталацията на обекта има и доставена ел. енергия, а при липса на включени ел. уреди в инсталацията на обекта – липсва и доставка на ел. енергия. Отчетена електроенергия и определената за доплащане за исковия период **е в рамките на допустимото количество, т.е. може да се достави, съответно потреби.** Установеното от БИМ, че електромерът отговаря на изискванията за точност при измерване на

електроенергия, означава, че измервателният уред измерва консумираната ел. енергия с точност ± 1 , т.е. цялата преминала ел. енергия през СТИ е измерена точно, в т.ч. и на потребената и неотчетена ел. енергия натрупана в невизуализиран регистър 1.8.3 . Това количество се съдържа и в сумарния регистър. Неправомерното софтуерно въздействие е могло да бъде извършено във време - интервала от монтирането на СТИ на обекта до датата на демонтажа му. Това е станало възможно в резултат на софтуерна настройка на СТИ, позволена от производителя при въвеждането на определена парола за достъп, която е довела до режим на работа на СТИ, който е несъответстващ с вътрешните правила на „Енерго-Про Продажби“ АД. Софтуерната намеса в случая е осъществена с помощта на комуникация през инфрачервения порт на електромера и резултат от волеви човешки действия с определена цел, а не резултат от техническа грешка.

При тези данни виждането на съда е следното:

В тежест на ответника по отрицателния установителен иск е да въведе в процеса и да изчерпи всички основания, на които твърди, че вземането му е породено и съществува в отричания от ищеца размер. Прието е в съдебната практика, че правоотношенията между енерго - снабдителното предприятие и крайния потребител за доставена електроенергия, са договорни, за доставка /продажба/. Договорът има специфичен предмет, но за неуредени в ЗЕ случаи, следва да се прилагат общите правила за продажба – чл. 183 и сл. от ЗЗД, съответно гл. XXII от ТЗ, когато сделката е търговска. Така, купувачът дължи заплащане на действително доставената и потребена от него електроенергия, на основание чл. 200 от ЗЗД. От това следва, че когато е допусната грешка и е отчетена доставка в по-малък размер и, съответно е заплатена по - малка цена от реално дължимата, купувачът дължи доплащане на реално доставената му електроенергия /в този см. Решение № 107/26.11.2020г. по гр.д. № 1096/2020г. на ВКС, III ГО/. Без значение е дали има виновно поведение у потребителя за неточното отчитане на действително доставената електрическа енергия, важното е какво количество действително е потребил, като дължи цена за цялото. При установено софтуерно въздействие върху СТИ, в резултат на което дължимите от потребителя суми са начислени не според реално доставената в обекта електроенергия, за доставчика възниква вземане поради разликата между измереното и реално доставеното количество електроенергия. При липса на специална правна уредба /преди приемането на ПИКЕЕ и при отмяната на ПИКЕЕ с решение на ВАС, обнародвано в ДВ/ задължението на потребителя да заплати реално доставено количество електроенергия в обекта намира правно основание в договора за покупко-продажба между потребителя и доставчика. При наличие на действащи ПИКЕЕ дължимото от потребителя се изчислява според предвиденото в тях /в този смисъл решение № 21/01.03.2017г. по гр.д. № 50417/2016г. на ВКС, I ГО, решение № 150/26.06.2019г. по гр.д. № 4160/2018г. на ВКС, III ГО, решение № 124/18.06.2019г. по гр.д. № 2991/2018г. на ВКС, III ГО, решение № 160/31.12.2020г. по гр.д. № 1174/2020г. на ВКС, IV ГО и др./. Правилно ВРС в конкретния случай е приел, че между страните е налице валидно възникнало облигационно правоотношение по покупко-продажба на електроенергия,

регламентирано от ЗЕ. Ответникът е лицензиран доставчик, а ищецът – потребител на ел. енергия за битови нужди, присъединен към електропреносната мрежа, обслужвана от ответника. Ищецът е битов клиент по смисъла на § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ и дължи да заплаща на ответника само цената на електроенергията, която реално е доставена в обекта. Спорен между страните е въпроса доколко по силата на договорното правоотношение за ищеца е възникнало задължението за плащане на сумата 6635.71 лева – разлика между доставеното и отчетено количество електроенергия за периода 04.04.2018 година до 03.04.2019 година.

Също в тежест на ответното дружество е да докаже тази количествена разлика, респ. възникналото вземане от разликата в стойността на доставеното и начисленото в задължение на ищеца битов потребител. От писмените доказателства по делото, както и от заключението на новата СТЕ приета пред ВОС, което съдът кредитира като обективно, компетентно дадено и неоспорено от страните, е установено, че в конкретния случай в обекта на потребление на ищеца е монтиран електромер, със съответните показания по дневната и нощна тарифи, **отчетена е била също така и Третата тарифа, която е показала нулеви показания /вж.л.39/**. При това положение, въпреки че СТИ не е монтирано ново, то следва, да се приеме, че към датата на монтажа невизуализирания регистър т.нар. **Тарифа № 3 е имала нулеви показания, т.е. натрупването в нея се е състояло след монтиране на СТИ в процесния обект.** При метрологичната експертиза е установено, че измервателният уред измерва консумираната ел. енергия с точност ± 1 , т.е. цялата преминала ел. енергия през СТИ е измерена точно, в т.ч. и на потребената и неотчетена ел. енергия натрупана в невизуализирания регистър 1.8.3, като това количество се съдържа и в сумарния регистър. При контролна проверка и софтуерно четене е установена намеса в тарифната схема на електромера, вследствие на която действително потребената енергия се разпределя и в невизуализираната за редовен отчет тарифа 1.8.3. Неправомерното софтуерно въздействие е могло да бъде извършено във време-интервала от монтирането на СТИ на обекта до датата на демонтажа му. Това е станало възможно в резултат на софтуерна настройка на СТИ, позволена от производителя при въвеждането на определена парола за достъп, която е довела до режим на работа на СТИ, който е несъответстващ с вътрешните правила на „Енерго-Про Продажби“ АД. Софтуерната намеса в случая е осъществена с помощта на комуникация през инфрачервения порт на електромера и е резултат от волеви човешки действия с определена цел, **а не плод на техническа грешка.** Установено е от друга страна, че количеството ел. енергия, представляващо разлика между доставеното и отчетено количество електроенергия за периода 04.04.2018 – 04.04.2019 година определена за доплащане е в рамките на допустимото количество, т.е. може да се достави, съответно потреби в този период с оглед техническите параметри на присъединителните съоръжения и техния допустим продължителен ток на хранящите проводници съгласно експертното заключение, прието по делото, като количеството ел. енергия, натрупано в невизуализиран регистър 1.8.3 е реално преминало през измервателната

система на СТИ, същото количество е доставено до обекта и съответно действително потребено от потребителя. Следователно, при валидно обвързващо страните продажбено правоотношение, по силата на което доставчикът реално е доставил количества ел. енергия, натрупани в невидими за редовен отчет регистри на СТИ, които количества доставими и потребими в сочения период са и реално доставени и потребени от потребителя, то за доставчика е възникнало вземане под формата на цена на разликата между редовно отчетеното количество ел. енергия и реално преминалите и използвани от ищеца количества ел. енергия за същия периода. Преминалите и реално потребени количества ел. енергия в невидимия регистър е установено от заключението на метрологичната експертиза, а съгласно заключението на първата СТЕ и новата пред ВОС, стойността им е оценена по приравнени цени, определени за технологични разходи. Ето защо е ирелевантно каква част от тези количества следва да се причислят към дневно, съответно каква – към нощно потребление. По изложените съображения съдебният състав приема, че претендираната от ответника цена за ползвана в обекта на ищеца ел. енергия, като разлика между отчетено количество и такова, което не е отчетено при редовен отчет, но е реално потребено от потребителя в исковия период, е дължима на основание договорното правоотношение между страните, а предявеният отрицателен установителен иск като недоказан по основание следва да се отхвърли. Решението на ВРС, с което искът е уважен следва да се отмени. С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК въззивникът има право на поискани разноски.

По разноските, и с оглед стореното възражение за прекомерност:

Пред ВРС и с оглед направеното възражение за прекомерност се дължи сумата от общо 934.13 лева /с ДДС/, която включва сумата от хонорар и експертно заключение.

Пред ВОС, при първото разглеждане на делото се дължи сумата от 1 066.84 лева /с ДДС/.

Пред ВКС на Р България се дължи сумата от 956.85 лева / с ДДС/.

Пред ВОС при повторното гледане на делото се дължи сумата от 1 194.13 лева – която включва хонорар в размер на 1014.40 лева с ДДС /чл.7 ал.1, т.3 Наредбата МРАВ/ и сумата от 400 лева, за експертно заключение. Или общо въззиваемия следва да заплати в полза на „Енерго Про Продажби“ АД сумата от 4 151.94 лева /с включено ДДС за всички хонорари/.

По тези съображения, ВОС,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 283 от 20.01.2020 година, постановено по гр.д. № 11 972/2019 година, по описа на ВРС, втори състав, като **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ на основание чл. 124, ал. 1 от ГПК предявеният от Г. К. М., ЕГН ***** иск против “Енерго-Про Продажби” АД ЕИК 103533691 със седалище и адрес на управление: гр. Варна, Варна Тауърс - Г, бул. Владислав Варненчик №258, иск за приемане на установено в отношенията между страните, че Г. К. М., ЕГН ***** не дължи на „Енерго-Про Продажби” АД ЕИК 103533691 сума в размер на 6635.71 лева по фактура № 0282074925 от 08.07.2019 година, съставена за обект находящ се в ***, която сума е начислена за извършена корекция за неправилно отчетена ел.енергия за период от 04.04.2018 година до 03.04.2019 година.

ОСЪЖДА Г. К. М., ЕГН ***** да заплати в полза на “Енерго-Про Продажби” АД ЕИК 103533691 със седалище и адрес на управление: гр. Варна, Варна Тауърс - Г, бул. Владислав Варненчик №258 сумата от 4 151.94 лева /четири хиляди и сто петдесет и един и деветдесет и четири/ лева, представляващи съдебно деловодни разноси, пред ВРС, ВОС, ВКС и отново пред ВОС, **с включено ДДС**, на основание чл.78 от ГПК.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от връчване на съобщенията до страните, на основанията, посочени в чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____